MÄNTSÄLÄN STRATEGINEN YLEISKAAVA 2050

Pääkaavakartta

Yleiskaavamerkinnät ja -määräykset

Asuinalue
Nykyiset asuinalueet (asemakaavoitettu).
Alue varataan ensisijaisesti monipuolisille asumiselle, sitä palveleville lähipalveluille sekä alueen luonteeseen soveltuville elinkeinotoiminnalle. Suunnittelussa tulee edistää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä ja eheyttämistä hyödyntäen olemassa olevaa infrastruktuuria ja palveluverkkoa. Suunnittelun lähtökohtana tulee olla kestävä ja resursiviisas maankäyttö, jossa yhdyskuntarakenne tukee kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käyttöä. Suunnittelussa tulee varmistaa riittävät lähivirkistysalueet, viheryhteyksien jatkuvuus sekä hyvä saavutettavuus palveluihin myös kävellen ja pyörällä. Elinympäristön viihtyisyys ja turvallisuus, ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön arvot tulee huomioida kokonaisvaltaisesti. Paikallisen tilan vaativan ja kasvistuhaluisen vähittäiskaupan enimmäiskoko on 4 000 k-m². Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavan muutoksiin, jotka tukevat alueen tiivistämistavoitteita.

Uusi asuinalue
Uusi asuinalue, joka tullaan asemakaavoittamaan.
Alue varataan ensisijaisesti monipuolisille asumiselle, sitä palveleville lähipalveluille sekä alueen luonteeseen soveltuville elinkeinotoiminnalle. Suunnittelussa tulee edistää yhdyskuntarakenteen tiivistämistä ja eheyttämistä hyödyntäen olemassa olevaa infrastruktuuria ja palveluverkkoa. Suunnittelun lähtökohtana tulee olla kestävä ja resursiviisas maankäyttö, jossa yhdyskuntarakenne tukee kävelyn, pyöräilyn ja joukkoliikenteen käyttöä. Suunnittelussa tulee varmistaa riittävät lähivirkistysalueet, viheryhteyksien jatkuvuus sekä hyvä saavutettavuus palveluihin myös kävellen ja pyörällä. Elinympäristön viihtyisyys ja turvallisuus, ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä luonnon- ja kulttuuriympäristön arvot tulee huomioida kokonaisvaltaisesti. Paikallisen tilan vaativan ja kasvistuhaluisen vähittäiskaupan enimmäiskoko on 4 000 k-m². Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavan muutoksiin, jotka tukevat alueen tiivistämistavoitteita.

Kyläalue
Kylämäisenä alueena kehitettävä alue, jolla rakentaminen voi olla ympärivuotivaa maaseutua tiivistävää. Alueella voi sijaita kyläasutusta ja siihen liittyviä asutusta häiritsemättömiä yritys-, palvelu- ja työtiloja. Alueella tulee huomioida olemassa olevien maatilojen toiminta. Uudisrakentaminen kylälualueella edellyttää rakentamisluvan ja siihen sisältyvien sijoittumisen edellytysten tarkastelua. Uudisrakennus tulee liittää keskitettyyn vesihuolto- ja viemäriverkostoon, jos kiinteistö sijaitsee vesihuolto- ja viemäriverkoston toiminta-alueella. Uudisrakennuksen rakennuspaikan on oltava pinta-alaltaan vähintään 2 000 m², jos rakennus voidaan liittää keskitettyyn vesihuolto- ja viemäriverkostoon. Muualla kylälualueella rakennuspaikan vähimmäispinta-ala on 4 000 m².

Keskustatoimintojen korttelialue
Monitoiminnallinen tiivistyvä keskusta-alue, jolla sekoittuvat asuminen, kauppa-, palvelu- ja hallintorakentaminen sekä ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomat työpaikkatoiminnot. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon olemassa oleva kulttuuriympäristö ja miljöö. Suunnittelussa tulee edistää viihtyisä, kestävä ja turvallisia oleskelu-, kävely-, pyöräily- ja joukkoliikennеympäristöjä sekä korkealaatuista ja toimivaa katujärjestelmää. Vähittäiskaupan suuryksiköiden kerrosalaa ei ole enimmäismitoitettu, mutta niiden tulee kokonsa puolesta soveltua ympäristöönsä. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida lähivirkistyksen tarpeet, viheryhteyksien jatkuminen, ilmastonmuutokseen sopeutuminen sekä hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavan muutoksiin.

Kaupallisten palvelujen alue, jolle saa sijoittaa seudullisesti merkittävän vähittäiskaupan suuryksikön
Aluetta kehitetään tilaa vaativan kaupan ja monipuolisten elinkeinotoimintojen alueena. Aluelle voidaan sijoittaa merkitykseltään seudullista tilaa vaativan erikoistavarakaupan suuryksikköitä, jotka kaupan laatu huomioon ottaen voivat sijoittua keskusta-alueen ulkopuolelle. Tilaa vaativilla erikoistavaran kaupalla tarkoitetaan kauppaa, joissa myytävien tuoteryhmien tarvitsemat tilantarpeet ovat suuria, kuten auto-, rauta-, huonekalu-, puutarha- ja maatalouskauppa. Alueen kaupalliset palvelut eivät saa heikentää keskustan kaupallisten palveluiden kehittämisedellytyksiä. Alueelle voidaan sijoittaa myös ympäristöhäiriöitä aiheuttamattomia liike-, toimisto- ja tuotantotiloja. Mäntsälänportin alueen vähittäiskaupan enimmäismitoitus on yhteensä 75 000 k-m², josta keskustahakuista voi olla 4000 k-m². Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavan muutoksiin.

Työpaikkatoimintojen alue, jolla ympäristö asettaa toiminnan laadulle erityisiä vaatimuksia
Alue sijaitsee tärkeällä pohjavesialueella. Alue varataan monipuolisille elinkeino- ja työpaikkatoiminnoille. Aluelle voi sijoittua toimisto-, palvelu-, liike- ja varastotiloja. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai siihen verrattavissa olevaa myymäläkeskittymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa vähittäiskaupan suuryksikköön. Alueelle ei saa sijoittaa ympäristölupavelvollisia laitoksia tai toimintoja eikä muitakaan toimintoja, joissa käsitellään tai varastoidaan pohjaveidelle vaarallisia aineita, tai jotka voivat vaarantaa pohjaveden määrän tai laadun. Suunnittelussa ja toteutuksessa tulee noudattaa pohjavesialuetta koskevaa määräystä ja toimintojen tulee liittyä kunnalliseen jätevesiviemäröintiin. Alueelta tulee varmistaa sujuvat yhteydet seudullisille ja valtakunnallisille pääväylille. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavan muutoksiin.

Tilaa vaativat elinkeinoalueet
Alue on teollisuuden, varastoinnin, työpaikkojen, tilaa vaativan bio- ja kiertotalousteollisuuden tai muun vastaavan toiminnan aluetta, jotka voivat mahdollisesti aiheuttaa lähialueella melu-, tärinä- tai muita ympäristöhäiriöitä. Alueen toiminnat edellyttävät hyvä liikenneyhteyksiä sekä paljon pinta-alaa rakentamiselle. Alueelle voidaan muun työpaikkarakentamisen ohella sijoittaa tuotannollisen pääkäyttötarkoituksеen liittyviä myymälätiloja. Myymälätoiminnan tulee olla merkityksеltään paikallista. Toiminta ei saa olla keskustahakuista kauppaa eikä synnyttää vähittäiskaupan suuryksikköön verrattavaa aluetta. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavan muutoksiin.

Työpaikkatoimintojen alue
Alue varataan monipuolisille elinkeino- ja työpaikkatoiminnoille. Alueelle voi sijoittua toimisto-, palvelu-, tuotanto-, liike- ja varastotiloja. Kruunun ja Linnalan alueella sijaitsevalle työpaikkatoiminnan alueelle ei saa sijoittaa pääkäyttötarkoituksеen liittyvää myymälätilaa. Alueelle ei saa sijoittaa vähittäiskaupan suuryksikköä tai siihen verrattavissa olevaa myymäläkeskittymää, joka on vaikutuksiltaan verrattavissa vähittäiskaupan suuryksikköön. Alueen toiminta ei saa aiheuttaa kohtuutonta ympäristöhäiriötä. Alueelta tulee varmistaa sujuvat yhteydet seudullisille ja valtakunnallisille pääväylille. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Alue on asemakaavoitettu. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavan muutoksiin.

Uudet ja kehitettävät tilaa vaativat elinkeinoalueet
Aluetta kehitetään teollisuuden, työpaikkojen, tilaa vaativan bio- ja kiertotalousteollisuuden ja muiden sellaisten toimintojen alueena, jotka edellyttävät hyvä liikenneyhteyksiä, paljon pinta-alaa rakentamiselle tai aiheuttavat lähialueella mahdollisia melu-, tärinä- tai muita ympäristöhäiriöitä. Alueen toiminnat edellyttävät hyvä liikenneyhteyksiä sekä paljon pinta-alaa rakentamiselle. Alueelle voidaan muun työpaikkarakentamisen ohella sijoittaa tuotannolliseen pääkäyttötarkoituksеen liittyviä myymälätiloja. Myymälätoiminnan tulee olla merkityksеltään paikallista. Toiminta ei saa olla keskustahakuista kauppaa eikä synnyttää vähittäiskaupan suuryksikköön verrattavaa aluetta. Tarkemmassa suunnittelussa tulee huomioida alueen viherrakenne ja hulevesien luonnonmukaisen hallinnan vaatimukset. Uusien rakennuspaikkojen muodostuminen perustuu asemakaavoihin tai asemakaavan muutoksiin.

Teollisuuden ja varastoinnin reservialue
Merkinnällä osoitetaan pitkällä aikavälillä toteutettavia teollisuuden ja varastoinnin reservialueita. Alue vaatii tarkempaa suunnittelua, jonka myötä alueen käyttötarkoitus ja rajaus määritellään. Uusi rakentaminen ei saa haitata alueen suunnitteluista kehittämistä tai olemassa olevia maaseutuelinkeinoja. Rakentaminen on sovitettava huolellisesti maiseman ja asutukseen. Suunnittelussa ja rakentamisessa tulee huomioida luonnon monimuotoisuus ja ekologiset näkökohdat. Aluetta suunniteltaessa on otettava huomioon, että yhteydet seudullisille ja valtakunnallisille pääväylille säilyvät turvallisina ja laadukkaina.

ke **Kehittämisalue**
Valtakunnallisen liikennejärjestelmän ja elinkeinoelämän tukialue. Alue varataan valtakunnallisen liikennejärjestelmän valtioneuvoston hyväksymien liikennehankkeiden ja elinkeinoelämän kehittämisaluekesi. Toteutus edellyttää Sännäritnten tielinjauksen muuttamista ja eritasoliittymän tilavarauksen huomioimista Väylävirraston suunnitteluohjeiden mukaisesti. Tarkemmassa suunnittelussa on ensisijaisesti varmistettava liikenneturvallisuuden toteutuminen kaikilla kulkumuodoilla. Alueen rooli merkittävänä liikenteen solmukohtana edellyttää selkeitä ja turvallisia ratkaisuja ajoneuvoliikenteelle, kävelylle ja pyöräilylle. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet ja liikennejärjestelmän kehittämistarpeet on otettava huomioon erityisesti vaihtoehtoisten käyttövoimien jakeluinfran ja raskaan liikenteen taulkopaikan sijoittamisessa. Kehittämisalueen ratkaisut määritellään tarkemmassa suunnittelussa.

Seudullisesti merkittävä virkistysalue
Alue varataan yleiseen virkistystoimintaan ja ulkoiluun. Alueelle voidaan rakentaa yleistä virkistyskäyttöä palvelevia rakennuksia ja rakenteita. Alueiden hoidossa tulee ottaa huomioon kulttuuriympäristön, maiseman ja luonnon erityispiirteet sekä ekologiset viheryhteydet. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain mukainen toimenpiderajoitus. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattava toimenpide edellyttää maisemaselvitysten hyväksymistä. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain mukainen toimenpiderajoitus. Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maisemaselvityksen siten kuin alueidenkäyttölaissa säädetään. Merkintä koskee myös määräaikaisia rauhoitusalueita niin kauan kuin alueella on voimassa oleva rauhoitusoppimus. Mikäli alue perustetaan uudelleen luonnonsuojelualueeksi, merkintä on voimassa uuden perustamispäätöksen mukaisesti. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Luonnonympäristö ja virkistys -liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 1) kohdeluetteloon.

SL **Luonnonsuojelualue**
Merkinnällä on osoitettu luonnonsuojelulain nojalla perustetut luonnonsuojelualueet. Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, jotka tulee olla luonnonsuojeluvaranomaisen hyväksymiä. Alueella ei saa ryhtyä toimenpiteisiin, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain mukainen toimenpiderajoitus. Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maisemaselvityksen hyväksymistä. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain mukainen toimenpiderajoitus. Maisemaa muuttavaa maanrakennustyötä, puiden kaatamista tai muuta näihin verrattavaa toimenpidettä ei saa suorittaa ilman maisemaselvityksen siten kuin alueidenkäyttölaissa säädetään. Merkintä koskee myös määräaikaisia rauhoitusalueita niin kauan kuin alueella on voimassa oleva rauhoitusoppimus. Mikäli alue perustetaan uudelleen luonnonsuojelualueeksi, merkintä on voimassa uuden perustamispäätöksen mukaisesti. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Luonnonympäristö ja virkistys -liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 1) kohdeluetteloon.

SL-1 **Uusi luonnonsuojelualue**
Alue on tarkoitettu perustettavaksi luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi. Alueella voidaan tehdä hoitosuunnitelman mukaisia toimenpiteitä, jotka tulee olla toimivaltaisen luonnonsuojeluvaranomaisen hyväksymiä. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka saattavat vaarantaa alueen suojeluarvoja (esimerkiksi kaivaminen, louhiminen, täyttäminen, tasoittaminen tai puiden kaataminen). Tämä alueidenkäyttölain nojalla annettu suojelumääräys on voimassa, kunnes alue on muodostettu luonnonsuojelulain mukaiseksi luonnonsuojelualueeksi, kuitenkin enintään viiden vuoden ajan yleiskaavan voimaantulosta lukien. Tämän jälkeen puiden kaataminen, maisemaa muuttava maanrakennustyö ja muu näihin verrattava toimenpide edellyttää rakentamislain mukaista maisematyölupaa. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Luonnonympäristö ja virkistys -liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 1) kohdeluetteloon.

nat **Natura 2000 -verkoston kuuluva alue**
Alueella sijaitsee luonnonsuojelulain tarkoittamia suojeluarvoja. Rakentaminen, maankäytön muutokset ja muut mahdolliset hankkeet ja suunnitelmat Natura-alueiden läheisyydessä tai valuma-alueilla on arvioitava voimassa olevan luonnonsuojelulain määräysten mukaisesti. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Luonnonympäristö ja virkistys -liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 1) kohdeluetteloon.

Laaja yhtenäinen metsäalue
Merkinnällä osoitetaan pääasiassa yhtenäiset, toiminnoiltaan ja luonnonympäristöltään yhtenäiset metsäalueet. Alueen pääkäyttötarkoitus on metsätalous, virkistyskäyttö ja muut metsien käyttöön soveltuvat maaseutuelinkeinot. Alueen suunnittelussa tulee turvata metsätalouden ja muiden maaseutuelinkeinojen toiminta ja kehittämisedellytykset. Alueella tulee välttää maankäytöstä johtuvaa metsien hävittämistä ja pirstomista niin, ettei synny alueen kokoon nähden vaikutuksiltaan laaja-alaista, pysyvää tai muuta merkittävää pitkäkestoista haittaa luonnon monimuotoisuudelle. Merkintä tarkentaa pääkartan maaseutuelinkeinojen alue merkintää.

ge-1 **Arvokas kallioalue**
Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat maa-aineslain 3 §:n vastaisia. Alueella tulee ottaa huomioon maa-aineslaki 555/1981. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Luonnonympäristö ja virkistys -liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 1) kohdeluetteloon.

ge-2 **Arvokas moreenimuodostuma**
Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat maa-aineslain 3 §:n vastaisia. Alueella tulee ottaa huomioon maa-aineslaki 555/1981. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Luonnonympäristö ja virkistys -liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 1) kohdeluetteloon.

ge-3 **Arvokas harjualue**
Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat maa-aineslain 3 §:n vastaisia. Alueella tulee ottaa huomioon maa-aineslaki 555/1981. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Luonnonympäristö ja virkistys -liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 1) kohdeluetteloon.

▲ **Arvokas kalliokohde**
Merkinnällä osoitetaan luonnon- ja maisemansuojelun kannalta valtakunnallisesti arvokkaat geologiset muodostumat. Alueella ei saa suorittaa toimenpiteitä, jotka ovat maa-aineslain 3§:n vastaisia. Alueella tulee ottaa huomioon maa-aineslaki 555/1981.

Valtakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö
Merkinnällä osoitetaan valtakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt. Alueita koskevissa toimenpiteissä ja tarkemmassa suunnittelussa on tunnistettava alueen rakennus- ja kulttuurihistorialliset sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Arvokasta kulttuuriympäristöä kehittämässä on sen arvokkaat ominaispiirteet otettava huomioon ja sovitettava jatkosuunnittelussa yhteen maankäytön muiden tavoitteiden kanssa. Maisemaa muuttava maanrakennustyö, puiden kaataminen tai muu näihin verrattavissa oleva toimenpide on luvanvaraista. Suojeltuja rakennuksia ei saa purkaa (Alueidenkäyttölaki 127.1 §), eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljöön kannalta merkittävä luonne turmeltuu. Alueelle sijoittuvissa hankkeissa tulee kuulla museoviranomaisia. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Kulttuuriympäristö-liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 2) kohdeluetteloon.

Valtakunnallisesti merkittävä arkeologinen kohde Sälinkää (Selinge) 101220
Alueen osa, jolla sijaitsee muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös Sälinkää (Selinge) 1000022084. Alueen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen, vahingoittaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Aluetta koskevissa toimenpiteissä ja suunnitelmissa tulee kuulla museoviranomaisia.

Maakunnallisesti arvokas kulttuuriympäristö
Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävät kulttuuriympäristöt. Aluetta koskevissa toimenpiteissä ja tarkemmassa suunnittelussa on tunnistettava alueen rakennus- ja kulttuurihistorialliset sekä maisema- ja kulttuuriympäristöarvot. Arvokasta kulttuuriympäristöä kehittämässä on sen arvokkaat ominaispiirteet otettava huomioon ja sovitettava jatkosuunnittelussa yhteen maankäytön muiden tavoitteiden kanssa. Suojeltuja rakennuksia ei saa purkaa (Alueidenkäyttölaki 127.1 §), eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljöön kannalta merkittävä luonne turmeltuu. Alueelle sijoittuvissa hankkeissa tulee kuulla museoviranomaisia. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Kulttuuriympäristö-liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 2) kohdeluetteloon.

Muu arkeologinen kulttuuriperintökohde
Alueen suunnittelussa tulee ottaa huomioon muut arkeologiset kulttuuriperintökohteet ja niiden ympäristö. Alueella sijaitseven historiallisten rakenteiden ja kerrostumien poistaminen on sallittua vain erityisestä syystä ja riittävän arkeologisen dokumentoinnin jälkeen. Alueelle sijoittuvissa hankkeissa tulee kuulla museoviranomaisia. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Kulttuuriympäristö-liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 2) kohdeluetteloon.

Ekologinen yhteys
Merkinnällä on osoitettu tärkeät ekologiset yhteydet. Yhteydet turvaavat eliölajien liikkumista ja luonnon monimuotoisuuden säilymistä. Alueen suunnittelussa ja alueelle kohdistuvissa toimenpiteissä tulee turvata ekologisten yhteyksien säilyminen monimuotoisina, jatkuvina ja alueen ominaispiirteisiin nähden riittävän leveinä. Osoitettujen yhteyksien luonne vaihteelee paikallisesti. Merkinnällä osoitetaan yhteyksien suunta, sijainti on ohjeellinen.

EA **Ampumarata-alue**
Merkinnällä osoitetaan maakunnallisesti merkittävä Hirvihaaran ampumaurheilukeskus. Toiminnasta aiheutuva melu ei saa ylittää valtioneuvoston päätöksellä 53/1997 annettuja ampumaradoin aiheuttaman melun ohjearvoja.

EO **Maa-ainesten ottoalue**
Alue varataan maa-aineshuoltoa varten. Toiminta alueella perustuu voimassa olevaan toimenpide on luvanvaraista. Suojeltuja rakennuksia ei saa purkaa (Alueidenkäyttölaki 127.1 §), eikä niiden ulkoasua muuttaa siten, että niiden kulttuurihistoriallisesti arvokas tai miljöön kannalta merkittävä luonne turmeltuu. Alueelle sijoittuvissa hankkeissa tulee kuulla museoviranomaisia. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Kulttuuriympäristö-liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 2) kohdeluetteloon.

EJ **Jätehuollon ja kiertotalouden alue**
Alue on varattu maa- ja kiviainespohjaisten jätteiden käsittelylle ja kiertotalouden mukaiselle toiminnolle. Alueelle voidaan sijoittaa jätteiden käsittelyyn, kierrätykseen, materiaalien uudelleenkäyttöön ja kiertotalouden innovaatioihin liittyviä laitoksia sekä näihin liittyviä logistiikkaa ja energiantuotantoa. Toimintojen toteuttamisessa on huolehdittava ympäristönsuojelusta, suoja-alueista ja alueen turvallisuudesta.

Ohjeellinen ulkoilureitti
Tärkeimmät paikalliset ja seudulliset ulkoilureitit, jotka yhdistävät toisiinsa pääkäyttyisalueita kunnan sisällä. Reitin suunnittelussa on huomioitava virkistystoimintojen kehittämismahdollisuuksia sekä sopeutaa ne mahdollisimman hyvin maiseman, kulttuuriympäristön ja luonnon erityispiirteisiin. Olemassa oleva ulkoilureitti voidaan perustaa suoraan ulkoilureittitoimituksella. Uusi ulkoilureitti vaatii suunnitelman ja sen jälkeen ulkoilureittitoimituksen.

pv **Pohjavesialue**
Alue on vedenoton kannalta tärkeä tai vedenhankintakäyttöön soveltuva pohjavesialue, joka voi ylläpitää myös pohjavedestä suoraan riippuvaisia pintavesi- tai maaekosysteemejä. Alueella tulee kiinnittää erityistä huomiota pohjavesien suojelemiseen. Alueelle ei saa sijoittaa laitoksia tai toimintoja, joissa käsitellään tai varastoidaan pohjaveidelle vaarallisia aineita. Alueella on kielletty pohjaveden kanalta haitallisten kemikaalien ja jätteiden laitos- tai ammattimainen käsittely ja varastointi. Rakentaminen, ojitukset ja maanalaisen tilan rakentaminen on sallittava siten, että siitä aiheudu pohjaveden laatumuutoksia tai muutoksia pohjaveden korkeuteen. Rakentamisen seurauksena ei saa aiheuttaa haitallista pohjaveden purkautumista. Asemakaavassa on annettava pohjaveden laadun ja määrän turvaamiseksi tarpeelliset määräykset ja huomioitava vedenottamoiden suoja-alueet. Maalämpökaivot eivät ole sallittuja. Alueella rakentamista ja muuta maankäyttöä saattavat rajoittaa ympäristönsuojelulain pohjaveden pilaamiskielto sekä vesilain säädökset hankkeiden luvanvaraisuudesta. Pohjaveden muodostumisen turvaamiseksi puhtaat hulevedet on imeytettävä maaperään ja suosittavaa läpäisevä pintoja. Muiden kuin puhtaiden vesien imeyttäminen maaperään ei ole pohjavesialueilla sallittua.

mo **Moottori- tai moottoriliikennetie**

vt/kt **Valtatie/kantatie**

st/pk **Seututie/pääkatu**

yt/kt **Yhdystie/kokoojakatu**

Rautatie
Oikorata Kerava-Lahti.

Eritasoliittymä

Uusi eritasoliittymä
Liikennealueita ympäristöineen kehitetään Hyvinkäänten (vt25) alueravrausuunnitelman ja niihin liittyvien tieyhteystarpeiden mukaisesti. Alueelle muodostetaan sujuvat ja turvalliset kävelyn, pyöräilyn ja ulkoilun reitit sekä parannetaan seudullisen ajoneuvoliikenteen sujuvuutta.

Parannettava liittymä
Liittymiä ympäristöineen parannetaan Mäntsälä-Porvoo (kt55) kehittämisselvityksen mukaisesti. Alueelle muodostetaan sujuvat ja turvalliset kävelyn, pyöräilyn ja ulkoilun reitit sekä parannetaan seudullisen ajoneuvoliikenteen sujuvuutta.

Uuden eritasoliittymän tilavaraus
Valtatielle 4 esitetään tilavarauksena uutta Tuulirusun eritasoliittymää. Tieyhteys eritasoliittymän toteutetaan valtatien 4 ja seututien 140 välille Lukkoskosken kohdalla. Eritasoliittymän toteuttamisen muuttaa Spännäritnten tielinjausta. Alueelle muodostetaan sujuvat ja turvalliset kävelyn, pyöräilyn ja ulkoilun reitit ja parannetaan seudullisen ajoneuvoliikenteen sujuvuutta.

Ohjeellinen uusi tieyhteys
Merkinnällä osoitetaan uusien tieyhteyksien ohjeelliset linjaukset. Tieyhteyksien tarkempi sijainti, mitoitus ja tarvittavat alueevaraukset ratkaistaan yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa. Suunnittelussa tulee ottaa huomioon liikenneverkon toimivuus ja liikenneturvallisuus sekä ympäristö-, maisema- ja pohjavesiarvot. Uusiin liikenneväylin tulee toteuttaa voimassa olevien ohjeiden mukaiset pohjavesisuojaukset.

Kävelyn ja pyöräilyn pääyhteydet
Keskeiset olemassa olevat kävely- ja pyöräily-yhteydet. Tavoitteena on reitten vahvistaminen sekä kestävien liikkumismuotojen käytön edistäminen.

Jalankulun ja pyöräilyn yhteystarve
Yhteystarpeen ensisijaisena tavoitteena on osoittaa ne jotka yhdistävät ajoneuvoliikenteen ja kulttuuriympäristö-liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 2) kohdeluetteloon.

sm **Muinaisjäännöskohde**
Alueella on muinaismuistolain (295/1963) rauhoittama kiinteä muinaisjäännös. Kohteen kaivaminen, peittäminen, muuttaminen ja muu siihen kajoaminen on muinaismuistolain nojalla kielletty. Alueelle sijoittuvissa hankkeissa tulee kuulla museoviranomaisia. Kohdenumerointi viittaa kaavaselostuksen ja Kulttuuriympäristö-liitekartan (strategisen yleiskaavakartan liitekartta 2) kohdeluetteloon.

Rautatieasema
Asemaan ja sen lähiympäristön suunnittelussa ja kehittämisessä tulee ottaa huomioon auto- ja pyöräliikenteen liityntäpysäköinnin tarpeet sekä varmistaa sujuvat jalankulun ja pyöräilyn yhteydet asemallatureille ja joukkoliikenteen vaihtopysäkeille.

Selvitettävät julkisen liikenteen pysäkit
Helsinki-Lahti-moottoritien (vt 4) ja Hyvinkäänten (vt 25) varren julkisen liikenteen pysäkit. Pysäkeille johdetaan sujuvat kävelyn ja pyöräilyn sekä joukkoliikenteen yhteydet ja väylät liityntäpysäköintiä varten. Pysäkkien paikat tarkentuvat tarkemmassa suunnittelussa.

Poistuva liittymä
Liittymä poistuu. Kantatiellä 55 Mäntsälä-Porvoo-välillä laaditun kehittämisselvityksen mukaisesti ja Seutuliellä 140 Sännäritnten tielinjauksen muuttuessa.

Voimajohto (110/400 kV)
Merkinnällä osoitetaan nykyiset 110 ja 400 kV voimajohdot. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain mukainen rakentamisrajoitus. Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon voimajohtojen suojaetäisyyksistä annetut määräykset.

Uusi voimajohto (400 kV)
Merkinnällä osoitetaan uudet 400 kV voimajohdot. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain mukainen rakentamisrajoitus. Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon voimajohtojen suojaetäisyyksistä annetut määräykset.

Maakaasun runkoputki
Viivamerkinnällä osoitetaan olemassa olevat korkeapaineiset maakaasun siirtoputket. Alueella on voimassa alueidenkäyttölain mukainen rakentamisrajoitus. Alueiden käyttöä suunniteltaessa on otettava huomioon maakaasuputkistoon suojaetäisyyksistä annetut määräykset.

Ohjeellinen vedyn siirtoputken linjaus
Merkinnällä osoitetaan uusi valtakunnallisen vedyn siirtoputken ohjeellinen linjaus. Siirtoputken sijainti ja teknінen toteutus tarkentuvat yksityiskohtaisemmassa suunnittelussa ja lupamenettelyssä.

Vesialue
Vesialueiden lähiympäristöjä kehitettäessä tulee huomioida vesistön ja sen rantojen ekologiset arvot ja ekosysteemipalvelut siten, että edistetään pintavesien hyvän tilan saavuttamista ja vaaditaan virkistyskäytön mahdollisuuksia.

Yleiset määräykset

Mäntsälän strateginen yleiskaava 2050 muodostuu kolmesta oikeusvaikutteisesta yleiskaavakartasta. Kaavaratkaisun lähtökohdat ja perustelut on esitetty kaavaselostuksessa.

Strateginen yleiskaava kumoaa alueella voimassa olevat osayleiskaavat ja ohjaa alueiden yksityiskohtaisempaa suunnittelua ja muuta alueidenkäytön järjestämistä.

Maankäyttöluokitukset osoittavat alueiden pääasiallisen käyttötarkoituksen. Eri maankäyttömuodot sovitetaan yhteen tarkemmassa suunnittelussa, jossa niiden rajaukset ja toiminnot täsmentyvät.

Alueevaraukset voivat sisältää pääasiallisen käyttötarkoituksen lisäksi alueen sisäisiä liikenneväyliä ja -alueita, viher- ja virkistysalueita ja -reittejä sekä alueen käyttöä palvelevia yhdyskuntateknisen huollon alueita ja tiloja.

Rakentamista ja muuta alueidenkäyttöä ohjaavat yleiskaavan lisäksi alueidenkäyttöä ja rakentamista koskeva lainsäädäntö sekä Mäntsälän kunnan rakennusjärjestys ja ympäristönsuojelumääräykset. Pohjavesialuella tulee lisäksi ottaa huomioon Mäntsälän pohjavesialueiden suojelusuunnitelma.

Virkistys ja luonto
Tarkemmassa suunnittelussa on otettava huomioon alueiden arvokkaat ominaispiirteet ja turvattava luonnon, maiseman ja kulttuuriympäristön arvot. Suunnittelussa on tarkistettava ajantasainen tieto arvokkaista alueista, kohteista ja yhteyksistä sekä niiden rajauksista viranomaispäätöksistä, inventoinneista ja rekisteristä.

Tarkemmassa suunnittelussa tulee maankäytön tavoitteet huomioon ottaen ensisijaisesti pyrkiä välttämään luonnon monimuotoisuudelle aiheutuvia haittoja. Haittoja, joita ei voida välttää, tulee mahdollisuuksien mukaan lieventää.

Alueita kehitettäessä tulee ottaa huomioon vesistöjen ja rantojen ekologiset arvot sekä virkistyskäyttö ja edistää pintavesien hyvän tilan saavuttamista. Vihervaluverkoston jatkuvuus sekä ekologinen ja virkistyksellinen toimivuus tulee turvata tarkemmassa suunnittelussa.

Ekologisten yhteyksien jatkuvuus ja kytkeytyneisyys tulee turvata tarkemmassa suunnittelussa ja toteutuksessa sekä ehkäistä liikenteen ja muun rakentamisen aiheuttamaa pirstoutumista. Liikenneverkon suunnittelussa tulee tunnistaa ekologisten yhteyksien katkokset ja pyrkiä vähentämään liikenneverkon haitallisia vaikutuksia ekologiseen verkostoon.

Kulttuuriympäristöt
Valtakunnallisesti, maakunnallisesti ja paikallisesti arvokkaiden rakennettujen kulttuuriympäristöjen tarkemmassa suunnittelussa tulee ottaa huomioon alueiden maisema-, taajama- ja kyläkuvalliset arvot sekä arvokkaan rakennuskannan säilyminen. Valtakunnallisesti arvokkailla maisema-alueilla tulee ottaa huomioon myös maataloustuotannon tarpeet ja sovittaa toimenpiteet alueen maisema-arvoihin.

Tarkemmassa suunnittelussa ja rakentamisen ohjauksessa tulee tarvittaessa laatia ja ottaa huomioon ajantasaiset maisemaan ja rakennetun ympäristön inventoinnit. Suojeltuja rakennu